

■ سال بیست و هشتم ■ شماره ۸۰۸۷ ■ یکشنبه ۴ دی ۱۴۰۱

ایران

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیر مسئول:
محمدحسن روزی‌حلب
چاپ‌نشین:
مدیر مسئول و سردبیر:
کمیال نقی‌پور

آذان ظهر ۱۲:۰۴ | آذان مغرب ۱۷:۱۷ | نیمه شب شرعی ۲۳:۱۹ | آذان صبح فردا ۵:۴۲ | طلوع آفتاب فردا ۷:۱۲

سخن روز	امام‌حسن عسکری علیه‌السلام: <p>برای ادب تو همین بس که آنچه را از دیگران نمی‌پسندی، از آن دوری کنی.</p> بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۳۷۷
----------------	--

نگاره <p>حمید سوفی</p>	
مدلی	
	

فضای مجازی	
	
درگذشت «سیامک سلیمانی روشن» شاعر و طنزپرداز جوان کشورمان، انتصاب رضا اسماعیلی به دبیری جشنواره شعر فجر، آموزش فیلمسازی و تئاتر برای عموم علاقه‌مندان و آموزش پخت غذاهای قدیمی در برنامه‌ای رادیویی، بخشی از خبرهایی هستند که در فضای مجازی امروز می‌خوانید.	

■ **وداع باشاعر وطنزپرداز جوان**

سیامک سلیمانی روشن، شاعر و طنزپرداز جوان کشور در ۲۵ سالگی و در زادگاهش، رودسر دار فانی را وداع گفت. در همین رابطه سعید خالصی، شاعر، منتقد ادبی و از دوستان زنده‌یاد سلیمانی روشن به ایرنا گفته: «در گفت‌وگو با خانواده زنده‌یاد سلیمانی روشن مطلع شدم که او شاگامه جمعه (دوم دی‌ماه) در رودسر دیده از دنیا فرو بسته است. شاگامه جمعه او حالش بد می‌شود و وقتی اقوام و خانواده او را به بیمارسانی می‌رسانند؛ زنده‌نام سلیمانی روشن در مسیر از دنیا می‌رود. طی معاینات صورت گرفته و با نظر پزشکان وی بر اثر خونریزی معده از دنیا رفته است.»

سیامک سلیمانی روشن، متولد ۱۳۵۶ در روستای روشن آیسر از توابع رودسر بود. از آثار او به ترجمه منظوم گیلکی حیدر بابایه سلام (استاد شهربار)، این سیب‌ها بی‌عناهد (مجموعه شعر جدی)، کال گب (مجموعه شعر گیلکی)، پلیس کوچولو (قصه کودکان)، راز جنگل آدم‌خواران (داستان)، عاشقانه‌های آبی (مجموعه رباعی و دوبیتی‌های طنز و جدی)، فارسی عمومی (برای تدریس در دانشگاه)، می‌پایله وپیچین بز (مجموعه شعر گیلکی) و کبک آدم خروس می‌خواند (مجموعه شعر طنز) می‌توان اشاره کرد.

■ **انتصاب دبیر جشنواره شعر فجر**

رضا اسماعیلی به دبیری علمی هفدهمین دوره جشنواره شعر فجر منصوب شد؛ اسماعیلی تحصیلکرده رشته ادبیات فارسی، عضو هیات مدیره انجمن قلم ایران و شورای عالی شعر و موسیقی صداوسیما و مؤسسن انجمن شاعران انقلاب و دفاع مقدس و دبیدآورنده بیش از ۵۰ اثر در حوزه‌های نقد، پژوهش و شعر از جمله «رفرشناسی ادبی و شعر مفهومی»، «تأملاتی در ادب پایدارگی»، «این مریم همیشه»، «عاشقانه‌های شرقی» است. تأسیس جایزه ادبی دکتر طاهر صفارزاده، دبیری سومین یازدهمین جشنواره کتاب سال «قلم زرین»، دبیری بیست و دومین کنگره ملی شعر دفاع مقدس، داوری جشنواره بین‌المللی شعر فجر، داوری جشنواره کتاب سال رضوی، عضویت در شورای سیاست‌گذاری و کمیته علمی کنگره شعر مقاومت بین‌الملل اسلامی، دبیری سوریس ادبی ماهنامه تخصصی «القلیم نقد»، سردبیری مجله «امید اسلام» و دبیری بخش شعر جشنواره ملی سروز (چهل سالگی انقلاب) از جمله سوابق دبیر علمی هفدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر است. در بخشی از متن حکم محمد مهدی اسماعیلی خطاب به رضا اسماعیلی آمده: «امید است با استعانت از خداوند متعال و بهره‌مندی از هم‌اندیشی و همکاری استادان، اندیشمندان و صاحب‌نظران در شناسایی و گسترش الگوهای ادبی فاخر در حوزه پرسابقه و تمدنی شعر فارسی و اجرای وظایفی که در آیین‌نامه جشنواره مطابق با اهداف دولت مردمی برای ساختن ایران قوی آمده است، موفق و مؤید باشید.»

■ **نمایشگاهی از دهنرمند**

نگارخانه فرهنگ‌سرای معرفت به مدت یک هفته میزبان آثار نقاشی و خط دو هنرمند جوان است. این نمایشگاه از دیروز افتتاح شده و تا پنجشنبه هشتم دی ماه همچنان برقرار خواهد بود. علاقه‌مندان می‌توانند هر روزه، به جز ايام تعطیل از ساعت ۹ تا ۱۸ به این نگارخانه مراجعه کنند و از آثار نقاشی و خط ناز آفرین نادری و شراره زمانی دیدن کنند.

■ **آموزش فیلمسازی و تئاتر برای عموم**

سلسله کلاس های آموزش فیلمسازی و تئاتر ویژه عموم مخاطبان در فرهنگسرای اندیشه برگزار می‌شود. در بخش آموزش فیلمسازی، دوره‌های نظیر «فیلمسازی نوجوانان»، «امانی فیلمنامه‌نویسی»، «فیلمسازی با تلفن همراه» و... آموزش داده می‌شود. همچنین در قالب کارگاه‌های هنر نمایشی و تئاتر نیز دوره‌های آموزشی «بازیگری مقدماتی و پیشرفته»، «نمایشنامه‌نویسی مقدماتی و پیشرفته»، «کارگردانی مقدماتی و پیشرفته»، «شناخت نمایش عروسکی»، «بازیگری کودک»، «آموزش نقلی کودک» و... برای عموم مخاطبین برگزار می‌شود.

■ **آموزش پخت غذاهای قدیمی در اردیو**

دستور پخت غذاهای قدیمی را می‌توانید در برنامه‌ای رادیویی به نقل از رایجه مدنی شنیده ویاد بگیرید. انسیه شمس‌اللهی درباره این برنامه به مهر گفته: «در حال حاضر تهیه‌کننده «آشنیزی مامان پز» هستم که با حضور رایجه مدنی بازیگر، ضبط می‌شود. برای ضبط این برنامه به خانه او می‌روم و با هم آشنیزی می‌کنیم و او آنچه را از دستور پخت‌های قدیمی یاد گرفته برای مخاطبانمان بازگو می‌کند. فرم این برنامه مستند نمایشی است.» البته این تنها برنامه‌ای نیست که شمس‌اللهی تهیه‌کنندگی آن را برعهده دارد، او این روزها کار برنامه‌ای با عنوان «نوجوانانه» را هم در دست دارد که درباره آن نیز گفته: «با چند نفر از نوجوانان که در رادیو صبا تست صدا داده بودند، برنامه را می‌چرخانیم. موضوع برنامه در خصوص مسائل نوجوانان است و آنها محتوای برنامه را تولید می‌کنند. برنامه پیوسته و مجردی ندارد و همه کاره نوجوانان هستند. این برنامه را پنجشنبه‌ها ضبط می‌کنیم که همان روز ساعت ۸ صبح و پخت‌های قدیمی می‌شود.»

■ **ناصرالدین شاه‌خ کرده در کتابفروشی‌ها**

نشر صاد به‌تازگی کتاب «ناصرالدین شاه پرخ‌کرده» را به قلم پروین برهان شهرضایی و در دو فرمت الکترونیک و کاغذی منتشر کرد. این کتاب، مجموعه داستانی است با شخصیت‌هایی معمولی و باورپذیر؛ شخصیت‌هایی که از میان زمانی هستند که با مشکلات دنیای بی‌پایان رویه‌رومی شوند؛ زمانی از شهروروستا و مکان‌ها و موقعیت‌هایی خاص و حتی زمان‌هایی متفاوت، گاه این مشکلات را می‌پندیرند و گاه با آنها مقابله می‌کنند. در بخشی از کتاب آمده: «می‌گفتند اولش می‌گورک ریزه‌میزه زوده‌بود روی کتفش... از همین گورک‌هایی که هر روز می‌زند به این‌ور و آن‌ورمان که اصلاً نگاشش هم نمی‌کنیم که نمی‌فهمیم چطور شد و کی خوب شد و رفت بی‌کارش. از همین‌ها بوده. بعد ده‌پانزده روزی که می‌گذرد، می‌بیند که شده قد یک فندق؛ اما درد نداشته. آن بیچاره هم فکر می‌کرده دارد سر‌بازی می‌کند که خوب بشود؛ اما یک هفته دیگر هم می‌گذرد و می‌شود اندازه یک گردو.»

”

عباس محبوب: در مجموعه طنز «جزر و مد» یک پلان داشتیم که باید از اهواز به شوشتر می‌رفتیم. ماه رمضان بود و چهار ساعت به افطار مانده بود. من باید لباسم را به یک آقای بدلکار می‌دادم تا از بالا به آب شوشتر بیفتد اما وقتی نزدیک لوکیشن شدیم ناگهان آقای بدلکار نظرش عوض شد. تهیه‌کننده و کارگردان و همه عوامل مهیوت مانده بودند. دلم برای تهیه‌کننده و کارگردان سوخخ. دیدم ماه رمضان است و تهیه‌کننده ما هم روزه بود. همان جا بود که گفتم خودم می‌پریم. هیچ‌کس باورش نمی‌شد و فکر می‌کردند شوخی می‌کنم اما دیدند قضیه کاملاً جدی است و این کار را کردم اما قبل از اینکه در آب بیفتم دو نفر را آنجا فرستادند. در نهایت پریدم و خدا را شکر اتفاقی هم برایم نیفتاد.

از صحبت‌های این بازیگر قدیمی سینما و تلویزیون با ایسنا

فرصت‌سوزی به جای دیپلماسی عمومی

یکی از موضوعاتی که در ایران از آن غفلت می‌شود، فرصت حضور جوانان در همایش‌ها و نشست‌هایی در خارج از کشور است که بیش از هر چیزی می‌تواند به فرصتی درخشان برای معرفی چهره‌ای واقعی از ایران و فرهنگ کشورمان و همچنین آشنایی با ظرفیت‌های همکاری میان کشورها بدل شود. یکی از سازمان‌هایی که در سال‌های اخیر در این حوزه بسیار فعال بوده و اتفاقاً ایران هم در آن عضویت داشته، سازمان همکاری اسلامی است. با توجه به ماهیت این سازمان و جوانانی که در نشست‌های این سازمان حاضر هستند، به لحاظ فرهنگی و مذهبی فرایت زیادی میان شرکت‌کنندگان در این نشست وجود دارد.

من در چند سال اخیر بارها در نشست‌های مختلف جوانان این سازمان که البته اغلب به دلیل شیوع کرونا به صورت مجازی برگزار می‌شد، حضور داشتم و نکته تأسفکار آنکه حداقل در نشست‌هایی که بنده حاضر بودم، شخص ایرانی دیگری حضور نداشت و حتی در سطح سخنرانان و کارشناسان هم به ندرت فردی ایرانی دیده می‌شود. این در حالی است که کشورهایی چون ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان و ازبکستان پشت در این حوزه فعال هستند و دانشجویان جوان زیادی از این کشورها در این نشست‌ها حضور دارند.

همکاری اسلامی در سال ۲۰۲۳ برگزیده شده است؛ از همین رو در آخرین روزهای سال میلادی ۲۰۲۲ میزبان صد جواز از کشورهای سازمان همکاری اسلامی بود. در این نشست چهار روزه درباره چالش‌های کشورهای مسلمان صحبت شد. جوانان این کشورها با هم آشنا شدند و کشورهای خود را معرفی کردند و همچنین کارزار به عنوان شهری که نیمی از جمعیت آن مسلمان است، ظرفیت‌های خود را برای حضور جوانان کشورهای اسلامی در این شهر به نمایش گذاشت. این در حالی است که بازم ایران کم‌رنگ‌ترین حضور را در این نشست داشت و به حدی این حضور کم‌رنگ بود که شرکت‌کنندگان سایر کشورها وقتی متوجه ملیت ایرانی ما می‌شدند بسیار هیجان‌زده می‌شدند و ابراز خوشحالی می‌کردند که از ایران هم اشخاصی حضور دارند. ذهن این جوانان که اغلب در کشورهای خودشان از نخبگان در عرصه‌های مختلف علمی، سیاسی و رسانه‌ای هستند، پر از سؤال و اشتیاق به شناخت ایران است اما گویا ضعف در دیپلماسی عمومی اینجا هم بسیار جدی است. در حالی که

یکی به جای همه

محسن اسلام‌زاده پس از سال‌ها فعالیت در عرصه مستند بحران، در نخستین تجربه مستند بلند اجتماعی خود به میدانی قدم گذاشته‌که پیچیده‌تر و عمیق‌تر از بحران جنگ و کودتا است. آسیب‌های اجتماعی حوزه زمان فضایی ناشناخته، نیست اما موضوع «کارتن خوابی» بهت‌انگیز است. کارت‌ن خوابی و اعتیاد زئانه، تابویی است که هراس از شکستن آن به نادیده انگاشتش منجر شده و در این میان قاب دوربین مستند تنها چیزی است که می‌تواند شکاف عمیق واقعیت و انکار را پر کند. «هیچ‌کس منتظر نیست»، روایتی است متفاوت که تنها در خدمت توصیف و شرح وقایع نیست، بلکه می‌کوشد با محوریت شخصیت اصلی فیلم راهکارهای نوین حل مسأله را نه تنها معرفی‌که تأثیر عینی و ملموس آن را نشان دهد.

سپیده علیزاده مدیر مرکزی است در قلب آسیب‌های اجتماعی پایتخت که همین چندماه پیش متجاهران به اعتیادش برای بار چندم جمع‌آوری شدند. او اما تلاش می‌کند در اولین مرکز جامع کاهش آسیب به جای درمان اجباری اعتیاد، زنان آسب‌یافته را بدون قضاوت همراهی کند تا آن روزی که تصمیم به بازگشت بگیرند، مجبور نباشند به‌دلیل سرپناه و غذا آسیب‌های متعدد را تجربه کنند یا به دیگران آسیب برسانند. زنان فراموش‌شده‌ای که از سوی جامعه با انگ و تبعیض مواجهند؛ به عنوان یک مادر از احترام و عزت برخوردارند و نه به‌عنوان یک دختر کسی دغدغه‌شان را دارد.

فیلم با نزدیک شدن به شخصیت سپیده و به تصویر کشیدن تلاش‌ها و نگرانی‌های مادرانه، او نظاره‌گر روی دیگری از دنیای کمتر دیده شده آسیب‌های اجتماعی زنان است. داستان‌ها خلق می‌شوند و روایت‌های گرفته و نو تو دورتو می‌آیند و هنرمندها در خدمت روایت اصلی فیلم قرار می‌گیرند، به گونه‌ای که مخاطب نه آنقدر درگیر این داستان‌ها می‌شود که قسه اصلی را کم کند و نه به سادگی از کنارشان عبور می‌کند. فیلم غافلگیرکننده، تپ‌لاطم و غم‌انگیز شروع می‌شود؛ با به تصویر کشیدن جدایی کودک‌نوا که دلیل اعتیاد و کارت‌ن خوابی و در ادامه همراه با سپیده علیزاده سر از باتوق‌ها درمی‌آورد و با آدم‌های ته خطی چشم درچشم می‌شود. داستان جدایی کودک از مادر تمام نمی‌شود، بلکه سرآغاز معرفی شخصیتی به نام منا است که بار تجربه‌ای مشابه را به تنهایی در طول سال‌ها اعتیاد و کارت‌ن خوابی به دوش می‌کشد.

تپایی از بیست‌وهشت سال بالاخره تصمیم گرفت به زندگی عادی برگردد و حالا ۴ سال و اندی است که بر تصمیم خود مانده و دست راست سپیده در مرکز شده است. منا در جای جای فیلم تعداد روزهای زندگی جدیدش را محکم و رسا اعلام می‌کند اما وقتی به صحبت کردن از طبعاً‌دش می‌رسد شنکنده و بغض‌آلود می‌شود که حتی نای نفس‌هایش برای گریه بیاری‌اش نمی‌کند.

فیلم با پرداختن به شخصیت منا، روایتی مشترک از همه زئانی که وضعیتش مشابه او را دارند و تمام عمر از اضطراب جدایی رنج می‌برند، چنان به تصویر کشیده که بیننده ناخودآگاه با او همراه و هم‌درد می‌شود. دوربین در فیلم مستند «هیچ‌کس منتظر نیست» تنها یک ابزار تصویربرداری نیست، بلکه به مثابه شخصیتی آگاه و جست‌وجوگر روایت را پیش می‌برد. دقت و مهارت در جاگیری و دیدن جزئیات باعث شده است تصاویر همراه با حسی عمیق ثبت شود؛ آنجا که دوربین از دور ناظر است یا آنجا که تکانه دارد و با حتی وقتی که در نزدیک‌ترین فاصله با سوژه قرار می‌گیرد یا در میانه روایت یک اتفاق، یکباره نگاهش خیره به یک‌سو می‌ماند، بخوبی احساسات برآمده از رخدادها را به مخاطب منتقل می‌کند. سکانس‌های پایانی فیلم در حقیقت نمایش باورها و امیدهای سپیده علیزاده است که انتخاب کرده یک تنه جای خالی همه را برای آدم‌های ته خط پر کند. فیلم در کنار پرداختن به دو شخصیت سپیده علیزاده و منا، با نشان دادن واکنش‌های افراد دیگر در جایگاه‌های مختلف با نقش‌های متفاوت مددجو، مددکار، خیر، مسئول دولتی، والدین، همسر، فرزند و... نسبت به موضوع فیلم، یادآوری می‌کند که مخاطب این فیلم همه «ما» هستیم چرا که هر کدام سهمی در ایجاد یا حل مسأله داریم.

بذلکارم نپرید، خودم پریدم

عباس محبوب: در مجموعه طنز «جزر و مد» یک پلان داشتیم که باید از اهواز به شوشتر می‌رفتیم. ماه رمضان بود و چهار ساعت به افطار مانده بود. من باید لباسم را به یک آقای بدلکار می‌دادم تا از بالا به آب شوشتر بیفتد اما وقتی نزدیک لوکیشن شدیم ناگهان آقای بدلکار نظرش عوض شد. تهیه‌کننده و کارگردان و همه عوامل مهیوت مانده بودند. دلم برای تهیه‌کننده و کارگردان سوخخ. دیدم ماه رمضان است و تهیه‌کننده ما هم روزه بود. همان جا بود که گفتم خودم می‌پریم. هیچ‌کس باورش نمی‌شد و فکر می‌کردند شوخی می‌کنم اما دیدند قضیه کاملاً جدی است و این کار را کردم اما قبل از اینکه در آب بیفتم دو نفر را آنجا فرستادند. در نهایت پریدم و خدا را شکر اتفاقی هم برایم نیفتاد.

از صحبت‌های این بازیگر قدیمی سینما و تلویزیون با ایسنا

فرصت‌سوزی به جای دیپلماسی عمومی

یکی از کم‌هزینه‌ترین و در عین حال مؤثرترین روش‌ها برای معرفی کشور، استفاده از همین فرصت‌ها است، اصلاً چنین مراسمی جدی گرفته نمی‌شود. برای من عجیب بود که حتی بسیاری از مقامات عالی‌رتبه سیاسی ووزارت‌امور خارجه ما از برگزاری چنین نشستی مطلع نبودند.

البته حضور جوانان در این نشست به صورت شخصی بود و هر کسی می‌توانست خودش برای حضور در این نشست از طریق سایت سازمان همکاری اسلامی و ارسال رزومه اقدام کند و نیازی به حمایت دولتی وجود نداشت اما در شرایطی که هنوز جوانان ما با چنین فرصت‌هایی آشنا نیستند و اغلب دانشجویان ایرانی با وجود همه ظرفیت‌ها به زبان انگلیسی مسلط نیبستند، شاید پرداخت وزارت‌امور خارجه و رسانه‌های کشورمان به چنین نشست‌هایی بتواند مسیر را برای حضور جوانان ایرانی در عرصه‌های بین‌المللی هموار کند. به عنوان مثال این نهادها می‌توانند به صورت مستمر چنین فرصت‌هایی را رصد و دانشجویان ایرانی معرفی کنند. همچنین نقش رسانه‌ها در پوشش اخبار چنین نشست‌هایی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. در حالی که شهری در روسیه به عنوان کشور ناظر در سازمان همکاری اسلامی به عنوان پایتخت جوانان سازمان همکاری اسلامی برگزیده شده، جایگاه شهرهای ایرانی به عنوان کشوری مسلمان و عضو دائم در این سازمان کجا است؟ در همین نشست من جوانانی را دیدم که کلاس زبان فارسی می‌رفتند، اخبار ایران را دنبال می‌کردند، حامی بسیاری از سیاست‌های خارجی ایران بودند و مواضع تندى علیه تحریم‌های غرب داشتند اما شاید برای کمتر جوانی در ایران این مسائل باورپذیر باشد. شکل‌گیری همین شبکه‌های ارتباطی و حضور در فضاهای بین‌المللی نه تنها به معرفی بدون واسطه ایران ختیبی به دنیا کمک می‌کند بلکه نگاهی واقعی و صحیح از افکار عمومی دنیا فارغ از آنچه رسانه‌های جریان اصلی تحریف می‌کنند، به جوانان ایرانی می‌دهد.

آشنایی با مستند هیبرید یا دورگه

یک زمانی بود که مستندسازها و مستندبازها، اصول قطعی و مسلمی را برای خود نگاشته بودند و به نحو تغییرناپذیری بر آن اصرار داشتند. از برجسته‌ترین این اصول، مرزهای پررنگی بود که بین گونه مستند و دیگر گونه‌ها کشیده می‌شد و گویی با آسیب‌های مثل فیلم داستانی روی این خطوط گنهای نابخشودنی بود که اگر فیلمسازی مرتکب آن می‌شد، از جرگه مستندسازان بیرون می‌ماند و دیگر به آن راه نداشت. امروزه اما ماجرای دیگری است، فیلم‌های مستند میل به ترکیب با سایرگونه‌ها مثل فیلم داستانی را دارد و این به نوبه خود باعث شده تا نگاهی نو و جدید به مفاهیم کلاسیک و سنتی فیلم مستند پدید آید و بازتعریف اساسی در آن صورت پذیرد. آن باز ترکیب و این بازتعریف باعث تمایل به تولید فیلم‌های «مستند هیبرید» یا «دورگه» شده است.

شاید چند دهه پیش، فیلم مستند، صرفاً جلوه‌ای ناب، خالص و واقع‌اریانه از هنر سینما بود که باب میل قشر خاص و پیشتاز جامعه هنری قرار می‌گرفت اما این با تداخل سوبه‌های نمایشی و دراماتیک تغییر چشمگیری کرد و با ظهور نمونه‌هایی از «مستندهای درام» (Drama Documentary) به تدریج مرزهای به ظاهر تخطی‌ناپذیر بین فیلم‌های مستند و داستانی محو و محوتر شد. حالا دیگر هر فیلم مستندی «غیرداستانی» نیست همان‌طور که اگر خوب به تاریخ سینما نگاه کنیم و از پشت این عینک جدید ببینیم، گویی از ابتدا هم چنین نبوده است و البته در نقطه مقابل، هر فیلم «غیر مستند» هم لزوماً فیلم داستانی نیست.

این رنگ باختن تکنیک بویژه با استفاده از پویانمایی در فیلم‌های مستند نمود واضح‌تری یافت و این دو مفهوم که تا چند سال پیش ذاتاً غیرقابل جمع به نظر می‌آمدند، حالا در آثاری شاخص کنار هم قرار گرفته و «مستندپویانمایی» را تشکیل داده‌اند. یکی از نمونه‌های موفق این گونه مستندپویانمایی «برج»، ساخته کیت میتلند، (Tower، ۲۰۱۶، by Keith Mailland) است که مورد توجه بسیاری از منتقدین قرار گرفت و نامزد و برنده جوایز متعددی از جشنواره‌های معتبر بین‌المللی فیلم مستند شد.

طبع هنرمندان امروزی بیشتر متمایل به گذشتن از مرزها شده و برای این باید قواعد و ضوابط رایج و سنتی را کنار گذاشت. حالا دیگر به جای موقعیت‌های واقعی، ای‌صحنه‌های بازسازی شده و به جای افراد واقعی از بازیگران استفاده می‌شود و این نوید ظهور عصری نو در دنیای مستند را می‌داد: «عصر ایستمدت» (post-documentary). همین شرایط بود که نظریه‌پردازان سینمای مستند را دست به قلم کرد تا تئوری‌های کهنه را نو کنند که یک نمونه مشهور آن کتاب «مرزهای محو شده» اثر بیل نیکولز است که در عنوانش همه چیز بنیاداست.

طبعاً حرکت به سمت مفاهیم پوترکیب، ناگزیر است، اما این باعث نمی‌شود که همه به آنها روی خوش نشان دهند. هر چند تجربه‌های نوار خود را خواهند رفت اما سینماگران محافظه‌کارتر و سنتی هم هشدارهای خود را نسبت به «انحراف از معیار» و از دست رفتن خلوص صادر خواهند کرد. حالا دیگر مفهوم مستند در دنیای هنر چنان سیال و باز شده است که صرف خلق اثر هنری از منبع واقعیت، باعث شمول صفت مستند به آن خواهد شد.

اما هنرمند باکی در زورور دیدن هیچ مرزی ندارد و هر آن به فکرش برسد که دیگر آن شیوه‌های رایج و متروک او را و مخاطبان اثرش را راضا نمی‌کند و یا حسد بزند که از ترکیب دو یا چند فرم کلاسیک به راهی برسد که بهتر مفهوم و منظورش را بیان کند، معطل نخواهد کرد و از هیچ نظریه‌پرداز ای اجازه نخواهد خواست. با وجود این ذکر این نکته ضروری است که در جریان تاریخی تولید آثار هنری (و حتی غیر آن) کسانی توانسته‌اند ساختار شکنی را خوب انجام دهند و پیشرفت قابل توجهی در زمینه فعالیت خود ایجاد کنند که مبانی و ساختار را بهتر از دیگران فهمیده و در به کار بستن آنها توانایی داشته‌اند.

این سطور برداشتی آزاد از کتاب «فیلم مستند دورگه» اثر دکتر احمد ضابطی جهرسی بود که می‌توان مخاطبان علاقه‌مند را برای مطالعه بیشتر در این باره به آن ارجاع داد.

کتاب طرف گرمانت/ مارسل پروست

ظهور کلمة الله بر صفحه تقدیر بشر

به باور اغلب مسیحیان جهان ۲۵ دسامبر- امروز- مصادف با میلاد حضرت عیسی مسیح(ع) است. پیامبری که نامش قرین صلح و دوستی و میلادش با رمز و رازهای بسیاری در آمیخته و از وی چهره‌ای اساطیری ترسیم نموده است. پیش از آن، آمدن او را ابراهیم نبی و سایر انبیا‌ی الهی مژده داده و از وی با عنوان منجی بشریت یاد کرده بودند. همچنین، در متون دینی تولد آن حضرت معجزه‌های بزرگ عنوان و از آن با تعبیر نشانه‌ای از نشانه‌های الهی یاد می‌شود. وجود مبارک حضرت عیسی مسیح(ع) از آنجنان موقعیتی برخوردار است که گفته می‌شود، آیین مسیحیت پیرامون فضائل شخصی آن حضرت شکل گرفته و سیره و رفتارش به مثابه یک مکتب، مقبولیت یافته است.

حضرت عیسی(ع) یکی از پیامبران اولوالعزم است که در سسی سالگی به رسالت مبعوث شد و دارای معجزات فراوانی است که «محبت» بزرگ‌ترین معجزه اوست. قرآن کریم از آن حضرت با القابی همچون: «کلمة الله» و «روح الله» یاد کرده و او را بر نه مخویی، تواضع و فروتنی منصف و در دنیا و آخرت آبرومند و از مقریان دانسته است. شیوه دعوت حضرت عیسی مسیح(ع) بر اساس آگاهی بخشی و منطق و عقل بود. قرآن کریم در این رابطه می‌فرماید: «چون عیسی دلایل آشکار آورد، گفت؛ براستی برای شما حکمت آوردام تا درباره برخی از آنچه در آن اختلاف کردید برایتان توضیح دهم» (زخرف ۶۲). اساس رسالت آن حضرت را ایمان به ربوبیت الهی و عبادت خدای یگانه شکل می‌داد و می‌فرمود: «راستی که خداوند پروردگار من و شمعاست، پس او را عبادت کنید که این راه راست است.» (مریم/۳۶) آن حضرت با مبرا دانستن خود از «شرک» خطاب به درگاه الهی برای کسانی که برایش جایگاه الوهیت قائل شده بودند، طلب آموزش کرده و می‌فرمود: «خدا یا اگر عبدانسان کنی آنان بندگان تو هستند و اگر برایشان بخشایی تو خود توانا و حکیمی» (مائده ۱۱۸) همچنین آیات دیگری خبر از اشتیاق حضرت عیسی(ع) نسبت به هدایت مردمان می‌دهد. مهرورزی و تواضع آن حضرت(ع) نسبت به بندگان خدا همچون جویباری سرشار و زلال در سراسر وجودش موج می‌زد و از شخصیت الهی آن حضرت خبری می‌داد. به‌طوری‌که گفته شده با آمدن او شعاع مهرورزی تاحد زیادی وسعت یافته و مهربانی با مفهوم قبلی منسوخ شد. حضرت عیسی(ع) همچون سایر انبیا، گروه موحدان و یکتاپرستان را سامان داد و ثمرات تبلیغی بسیاری از این راهگزر نصیب حواریون و پیروانش کرد. آن حضرت ریشه همه سستی‌ها را شرک و ایمان به خدای یگانه را مایه سعادت جامعه و رشد فضائل می‌دانست و مسیحیت را بر مبنای آن پایه‌گذاری کرد.

این بدان سبب بود که فاصله بعثت حضرت موسی(ع) تا آمدن حضرت خبری می‌داد. ۱۹۰۰ سال – به طول انجامیده و در این فاصله طولانی جهل و خرافه و خشونت، رواج یافته بود و به رغم حضور نخبگان دینی لدسو،ز، کاری از پیش نمی‌رفت. لذا ایجاب می‌کرد پیامبر وعده داده شده، علاوه بر اندیشه و خرد مردم، با قلب و عواطف آنان نیز سرورگار داشته باشد و استدلال عقلی با نشان دادن معجزه، برای اقناع مخاطبان و ایمان آوردندان به آیین جدید، توام شود. معجزه‌ها بلطافت خاصی، عواطف انسانی را تحریک می‌کند تا ایمان به جان‌ها راه یافته و تغییرات ریشه‌ای در عمیق در مخاطبان ایجاد شود. از این رو حضرت عیسی(ع) دارای معجزات بسیار و فضائل کم‌نظیری است. با بررسی سیره و سلوک حضرت عیسی(ع) و دقت در مضامینی که در ارتباط با حفظ کرامت انسانی انسان‌ها وجه همت آن حضرت(ع) بوده و به گواهی کلام وحی، آن حضرت موضوع دعوت خود را در بنیات و آیات حکمت‌آمیزی الهی قرار داده بود. مراد از بنیات نیز، هم استدلال‌های روشن عقلی و هم معجزات آشکاری است که به ادن خداوند نشان داده شد تا منطق نیرومند و روشنگر مکتب عیسوی را بیانگر باشد. اصول عقلی، طریقه اساسی دعوت حضرت عیسی(ع) بود؛ چه با آوردن معجزات، چه با اقامه استدلال‌های عقل‌پسند. هریک از معجزات آن حضرت(ع) نیز همچون، سخن گفتن در گهواره، آفریدن برینده از گل، به ادن خداوند شفای ناشنوا و شفای کسی که بیماری بیسی داشت، احیای مردگان و فرود آمدن مانده آسمانی و... در کنار تعلیم حکمت و دانش بلیغ، منجر به ایمان گروهی از مخاطبان شد و بدین ترتیب پیروان ضمن آشنایی با آیات و نشانه‌های الهی، از انحراف و بت‌پرستی برحذر شدند. ولادت حضرت عیسی مسیح، پیامبر صلح و دوستی بر عموم هم‌میهنان مسیحی مبارک باد.

همزمان با آغاز پژوهش فصل دوم مجموعه مستند «همسایه‌های خوب» به‌کارگردانی

عکس نوشت

مستند **همسایه‌های خوب**، به‌کارگردانی **شامحمدی**، این سندی از رسوم **دی ماه** روانه آنتن شبکه **افق سیما** می‌شود. **«همسایه‌های خوب»** با **شعار «گامی آدم، حال خوب قرض می‌کند از همسایه خوب»** در مردادماه سال جاری برای اولین بار از شبکه دو سیما روی آنتن رفت. این اثر، قصه خاطراتی است که در نزدیکی **مازندگی** می‌کنند، مانند **شمع** به خوراکی‌شان روشنی می‌بخشد و در یک **کلام خوب** کردن حال **هنوع‌شان** را به هر چیز **ترجیح** می‌دهند. این مستند از **شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۹** از شبکه **افق** **پخش** می‌شود. **روابط عمومی**

آیین

اسماعیل‌علوی
دبیر گروه پایداری

را ابراهیم نبی و سایر انبیا‌ی الهی مژده داده و از وی با عنوان منجی بشریت یاد کرده بودند. همچنین، در متون دینی تولد آن حضرت معجزه‌های بزرگ عنوان و از آن با تعبیر نشانه‌ای از نشانه‌های الهی یاد می‌شود. وجود مبارک حضرت عیسی مسیح(ع) از آنجنان موقعیتی برخوردار است که گفته می‌شود، آیین مسیحیت پیرامون فضائل شخصی آن حضرت شکل گرفته و سیره و رفتارش به مثابه یک مکتب، مقبولیت یافته است.

حضرت عیسی(ع) یکی از پیامبران اولوالعزم است که در سسی سالگی به رسالت مبعوث شد و دارای معجزات فراوانی است که «محبت» بزرگ‌ترین معجزه اوست. قرآن کریم از آن حضرت با القابی همچون: «کلمة الله» و «روح الله» یاد کرده و او را بر نه مخویی، تواضع و فروتنی منصف و در دنیا و آخرت آبرومند و از مقریان دانسته است. شیوه دعوت حضرت عیسی مسیح(ع) بر اساس آگاهی بخشی و منطق و عقل بود. قرآن کریم در این رابطه می‌فرماید: «چون عیسی دلایل آشکار آورد، گفت؛ براستی برای شما حکمت آوردام تا درباره برخی از آنچه در آن اختلاف کردید برایتان توضیح دهم» (زخرف ۶۲). اساس رسالت آن حضرت را ایمان به ربوبیت الهی و عبادت خدای یگانه شکل می‌داد و می‌فرمود: «راستی که خداوند پروردگار من و شمعاست، پس او را عبادت کنید که این راه راست است.» (مریم/۳۶) آن حضرت با مبرا دانستن خود از «شرک» خطاب به درگاه الهی برای کسانی که برایش جایگاه الوهیت قائل شده بودند، طلب آموزش کرده و می‌فرمود: «خدا یا اگر عبدانسان کنی آنان بندگان تو هستند و اگر برایشان بخشایی تو خود توانا و حکیمی» (مائده ۱۱۸) همچنین آیات دیگری خبر از اشتیاق حضرت عیسی(ع) نسبت به هدایت مردمان می‌دهد. مهرورزی و تواضع آن حضرت(ع) نسبت به بندگان خدا همچون جویباری سرشار و زلال در سراسر وجودش موج می‌زد و از شخصیت الهی آن حضرت خبری می‌داد. به‌طوری‌که گفته شده با آمدن او شعاع مهرورزی تاحد زیادی وسعت یافته و مهربانی با مفهوم قبلی منسوخ شد. حضرت عیسی(ع) همچون سایر انبیا، گروه موحدان و یکتاپرستان را سامان داد و ثمرات تبلیغی بسیاری از این راهگزر نصیب حواریون و پیروانش کرد. آن حضرت ریشه همه سستی‌ها را شرک و ایمان به خدای یگانه را مایه سعادت جامعه و رشد فضائل می‌دانست و مسیحیت را بر مبنای آن پایه‌گذاری کرد.

این بدان سبب بود که فاصله بعثت حضرت موسی(ع) تا آمدن حضرت خبری می‌داد. ۱۹۰۰ سال – به طول انجامیده و در این فاصله طولانی جهل و خرافه و خشونت، رواج یافته بود و به رغم حضور نخبگان دینی لدسو،ز، کاری از پیش نمی‌رفت. لذا ایجاب می‌کرد پیامبر وعده داده شده، علاوه بر اندیشه و خرد مردم، با قلب و عواطف آنان نیز سرورگار داشته باشد و استدلال عقلی با نشان دادن معجزه، برای اقناع مخاطبان و ایمان آوردندان به آیین جدید، توام شود. معجزه‌ها بلطافت خاصی، عواطف انسانی را تحریک می‌کند تا ایمان به جان‌ها راه یافته و تغییرات ریشه‌ای در عمیق در مخاطبان ایجاد شود. از این رو حضرت عیسی(ع) دارای معجزات بسیار و فضائل کم‌نظیری است. با بررسی سیره و سلوک حضرت عیسی(ع) و دقت در مضامینی که در ارتباط با حفظ کرامت انسانی انسان‌ها وجه همت آن حضرت(ع) بوده و به گواهی کلام وحی، آن حضرت موضوع دعوت خود را در بنیات و آیات حکمت‌آمیزی الهی قرار داده بود. مراد از بنیات نیز، هم استدلال‌های روشن عقلی و هم معجزات آشکاری است که به ادن خداوند نشان داده شد تا منطق نیرومند و روشنگر مکتب عیسوی را بیانگر باشد. اصول عقلی، طریقه اساسی دعوت حضرت عیسی(ع) بود؛ چه با آوردن معجزات، چه با اقامه استدلال‌های عقل‌پسند. هریک از معجزات آن حضرت(ع) نیز همچون، سخن گفتن در گهواره، آفریدن برینده از گل، به ادن خداوند شفای ناشنوا و شفای کسی که بیماری بیسی داشت، احیای مردگان و فرود آمدن مانده آسمانی و... در کنار تعلیم حکمت و دانش بلیغ، منجر به ایمان گروهی از مخاطبان شد و بدین ترتیب پیروان ضمن آشنایی با آیات و نشانه‌های الهی، از انحراف و بت‌پرستی برحذر شدند. ولادت حضرت عیسی مسیح، پیامبر صلح و دوستی بر عموم هم‌میهنان مسیحی مبارک باد.